Keski-Savon työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen muutos ja aiheuttamisperusteinen laskutus

KH 09.11.2026
146/14.07.00/2026

Valmistelija

Hallintopäällikkö Virva Leväinen, puh. 044 9012718

Toimivalta

Valtuuston hyväksymässä Keski-Savon työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksessa on kirjattu yhteistyösopimuksen muuttamisesta, että sopimusta voidaan muuttaa työllisyysalueen kuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksellä.

Tausta ja valmistelu

Keski-Savon työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen liitteessä 1 on kuvattu kustannustenjako ja toimitilat. Sen mukaan työllisyysalueen kahden ensimmäisen vuoden aikana palvelut tuotteistetaan ja hinnoitellaan siten, että ne perustuvat läpinäkyvään ja laadukkaaseen kustannuslaskentaan, ja vuoden 2027 alusta lukien siirrytään suoriteperusteiseen laskutukseen siten, että työllisyysalueen keskitetyt tehtävät ja tukipalvelut laskutetaan toteutuneiden kustannusten mukaisesti yllä mainituin jakoperustein.

Keski-Savon työllisyysalueella on valmisteltu aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymistä noin vuoden ajan. Työllisyysaluelautakunta on tilannut valmistelun tueksi Mikko Kesä Oy:ltä selvityksen aiheuttamisperusteisen laskutuksen eri vaihtoehdoista. Työllisyysaluelautakunta lähetti ehdotuksen kustannustenjakomallista lausunnoille kuntiin ennen asian varsinaista käsittelyä. Lausunnoille lähetetyn mallin keskeinen ajatus on, että asiakkaille kohdistettavat palvelut, kuten koulutukset, valmennukset ja avustukset, kohdistetaan kunnille toteutuneiden kustannusten perusteella, ja henkilöstö- ja muut kustannukset jaetaan kunnille laskennallisesti käyttäen jakokriteerinä työnhakijoiden määrää.

Joroisten kunnanhallitus on kokouksessaan 10.8.2026 § 120 antanut lausunnon aiheuttamisperusteiseen laskutukseen siirtymisestä. Lausunnon keskeisimmät huomiot olivat, että kunta pääasiassa puoltaa esitettyä mallia, mutta pyytää kiinnittämään huomiota kustannustenjaon oikeudenmukaisuuteen tilanteissa, joissa työllisyysalue sekä tuottaa itse että ostaa samaa palvelua. Lausunnossaan kunta on edellyttänyt, että sellaiset työllisyysalueen palvelut, joita järjestetään sekä omana tuotantona että ostopalveluna, tuotteistetaan oman palvelutuotannon osalta, jotta oikeudenmukainen kustannustenjako säilyy. Selvennyksenä on todettu, että tuotteistusta ei tarvita sellaisten palveluiden osalta, joissa rinnakkaisia järjestämistapoja samalle palvelulle ei ole lainkaan käytössä. Kunta on myös kannattanut, että jatkossakin työllisyysalue voi sopimuksellisesti järjestää jäsenkunnille muitakin kuin lakisääteisiä työllisyyspalveluita ja että näiden palveluiden on jatkossakin oltava selkeästi eroteltavissa siten, että palvelua käyttävä kunta vastaa kyseisistä kustannuksista.

Asia

Keski-Savon työllisyysaluelautakunta on kokouksessaan 20.10.2026 § 75 esittänyt jäsenkuntien kunnan-/kaupunginhallituksille ja valtuustoille aiheuttamisperusteisen laskutuksen käyttöönottamista siten, että

1. Henkilöstö- ja toimintakulut laskutetaan jäsenkunnilta viimeisen vahvistetun vuoden työnhakijoiden määrän vuosikeskiarvolla.
2. Asiakkaille hankittavat palvelut, koulutukset ja avustukset sekä sopimukselliset palvelut laskutetaan kunnilta aiheuttamisperusteisesti.
3. Keski-Savon työllisyysalueen järjestämisvastuusopimusta muutetaan aiheuttamisperusteisen laskutuksen mukaiseksi sekä lisätään tarkennus kohtaan 7 henkilöstön asema. Muutokset ovat liitteenä.
4. Edellä mainitut muutokset tulisivat voimaan 1.1.2027.

Ehdotus on pääsääntöisesti kunnilla lausunnoilla olleen mallin mukainen. Kaikkien lausuntojen yhteenveto käy ilmi työllisyysaluelautakunnan 20.10.2026 § 75 esittelytekstistä, joka on liitteenä. Lausuntojen perusteella laskutus tehdään viimeisen vahvistetun vuoden työnhakijoiden vuosikeskiarvolla kahden edellisen vuoden sijaan. Yhteistoimintasopimusehdotuksen liitteeseen 1 on kirjattu aiheuttamisperusteisesti laskutettavien palveluiden osalta seuraava huomio:

”Palveluiden laskutus ei ole riippuvainen palveluiden tuotantotavoista. Esimerkiksi omana tuotantona (työllisyysalueen henkilöstön toimesta) tuotettuja palveluita voidaan laskuttaa toteutuneisiin kuntakohtaisiin kustannuksiin perustuen, mikäli palvelusta on muodostettavissa asiakashinta ja tämä hinta on kohdennettavissa palvelua saaneen asiakkaan kotikuntaan.”

Ehdotus jättää kuitenkin epävarmaksi sen, että muodostetaanko omista palveluista tuotehinta kaikissa sellaisissa tilanteissa, joissa palvelua tuotettaisiin sekä omana palvelutuotantona että ulkoa ostettavana palveluna, koska omien palveluiden laskutus on ehdollinen asiakashinnan muodostamiselle.

Yhteistoimintasopimuksessa ja sen liitteessä on edelleen huomioitu mahdollisuus, että työllisyysalue voi sopimuksella järjestää myös muita kuin lakisääteisiin työvoimapalveluihin liittyviä palveluita ja tehtäviä. Näiden kustannukset kohdistetaan sopimuskunnalle toteutuneiden kustannusten perusteella.

Liitteenä on ehdotukset yhteistoimintasopimukseksi ja sen liitteeksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Jaakko Kuronen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Keski-Savon työllisyysalueen esityksen aiheuttamisperusteisesta laskutuksesta sekä Keski-Savon yhteistoimintasopimukseen ja sen liitteeseen esitetyt muutokset liitteiden mukaisesti.

Päätös